

ပျလံာ်အိၣ်လိအိၣ်တၢ်ဖိလၢအဟးဂ့ၢ်တဖၣ်

ပျလံာ်အိၣ်လိအိၣ်တၢ်ဖိလၢအဟးဂ့ၢ်တဖၣ်အံၤမ့ၢ်ပျပနံးကတၢ်ဖိလၢအတတီတလိတဖၣ်လၢအဟးဒိတကျိၣ်ပျဟံာ်ဝဲ
တြိဒီးပျလၢအမ့ၢ်ကျိၣ်ဝဲကွၢ်တဒိၣ်တဆံးတဖၣ်အအိၣ်.ကတဲဝဲလၢကဘျီဂ့ၢ်မ့ၢ်တဖၣ်တမံၤမံၤအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.

တၢ်ကထံာ်ဘၣ်အဝဲသ့ၣ်အိၣ်တကျိၣ်ဖဲတၢ်ကီၢ်ခါအဆၢကတီၢ်ဒီးဖဲတၢ်တတးတနါအိၣ်ထီၣ်ဝံၤအလီၢ်ခံၤဒ်သိးထံာ်လီၤ,မ့ၢ်အူအိၣ်တၢ်
ဒီးကလံၤမ့ၢ်လီၤဝံၤ,ဖဲပျတၢ်ဘၣ်တဖၣ်မၤကဆိထီၣ်က့ၤအဟံာ်လီၢ်ပီၤလီၢ်မ့ၢ်တဖၣ်ဘျီဂ့ၢ်ထီၣ်က့ၤအဟံာ်အလီၢ်တဖၣ်အခါန့ၣ်လီၤ.

ပျလံာ်အိၣ်လိအိၣ်တၢ်လၢအဟးဂ့ၢ်တဖၣ်ကယုမၤတၢ်မၤတဖၣ်ဒ်သိးကမၤပျထီၣ်က့ၤဟံာ်ကျဲၤဖျထီၣ်က့ၤဟံာ်ကသံာ်ထံ,
ဘျီဂ့ၢ်ထီၣ်က့ၤဟံာ်ခိၣ်ဒုးဒီးတၢ်မၤကဆိဟံာ်ဒါကီၣ်စိတဖၣ်လၢအပျ.ဘၣ်ဝဲတဖၣ်န့ၣ်လီၤ.အါဘျီ,အဝဲသ့ၣ်မၤန့ၢ်ဆုၣ်ပျတဖၣ်,
ကမၤန့ၢ်ဝဲအတၢ်လီၤဆိဒ်တၢ်လၢ 'တနံၤအံၤဖိ'အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.

ဘၣ်မနုၤအလံာ်နကဘၣ်ဆးအီၤလဲာ်?

ပျလံာ်အိၣ်လိအိၣ်တၢ်ဖိလၢအဟးဂ့ၢ်တဖၣ်အါတကျိၣ်ကယုစ့ဒီးဘၣ်တဘျီပီၤတချးစးထီၣ်မၤတၢ်ဒီးအခါဒီးအါဘျီန့ၣ်လီၤအါစ့ဝံၤ
တဘျီပီၤအဝဲသ့ၣ်ကလီၤမၤကွံာ်ဝဲန့ၣ်လီၤ.

အဝဲသ့ၣ်မ့ၢ်မၤတၢ်မၤတမံၤမံၤန့ၣ်,အါတကျိၣ်မၤတဝံၤတဝဲာ်ဘၣ်,မ့ၢ်တမ့ၢ်တမၤဝဲဂ့ၢ်ဘၣ်ဘၣ်သ့ၣ်န့ၣ်လီၤ.

အဝဲသ့ၣ်ကဟးထီၣ်ကွံာ်ပစုာ်ပတုၤဒီးညီၣ်န့ၢ်ဟ့ၣ်တၢ်အမံၤထံမံၤခိၣ်ထံးတဖျၢၣ်မိဒီးအမိၤဘဲနီၣ်ဂံၢ်
-အလံာ်လၢခံလၢလၢနကဆးကျိးအီၤအဂီၢ်ကီၣ်ခိၣ်မးန့ၣ်လီၤ.

နကဘၣ်ကွၢ်တၢ်လီၤဆိမနုၤတဖၣ်လၢအဝဲသ့ၣ်အအိၣ်လဲာ်

ကွၢ်တၢ်လီၤဆိလၢတလီၤန့ၣ်သ့မနုၤကအိၣ်ဝဲလၢပျဒ်အံၤတဖၣ်အအိၣ်လၢ:

- ဒိတကျိၣ်န့ၣ်တြိလၢတၢ်ဆၢမ့ၢ်လၢအပျဒ်သိးကမၤန့ၢ်န့ၢ်တဖၣ်အံၤ
 - ဖျထီၣ်န့ၢ်န့ၢ်ဟံာ်ကသံာ်ထံ
 - ကမၤကဆိန့ၢ်န့ၢ်ဟံာ်ကရၢ်မ့ၢ်တမ့ၢ်ကွၢ်န့ၢ်န့ၢ်သ့ၣ်တဖၣ်
 - ကမၤပျထီၣ်န့ၢ်န့ၢ်ဟံာ်ကျဲၤကျဲၤတဖၣ်
 - ကဘျီဂ့ၢ်ထီၣ်က့ၤဟံာ်ခိၣ်ဒုးအဂီၢ်
- ကဟ့ၣ်န့ၢ်တၢ်အလုၢ်အပျ.လၢအဘၣ်ဒ်သိးတၢ်ကတီၢ်လၢအမ့ၢ် 'တနံၤအံၤဖိ'အတီၢ်ပျ'
- တချးစးထီၣ်တၢ်မၤဒီးယုဆိန့ၣ်စ့
- ကလဲၤဆုၣ်ဆုၣ်တးအလီၢ်ဒ်သိးနကထုးထီၣ်စ့လၢနကဟ့ၣ်အီၤတၢ်မၤအဘျးအလဲအဂီၢ်
- မၤန့ၢ်ဆုၣ်န့ၢ်လၢနကတၢ်လီၤအီၤလၢကမၤန့ၢ်န့ၢ်တၢ်မၤအဂီၢ်
- ကတဲန့ၢ်လၢကမၤတၢ်မၤအခါအံၤဖိဖျိအတၢ်မၤလၢအဂၤတခါတၢ်တမၤလၢအီၤဘၣ်အလံာ်လီၤ.

တြိဆၢဒိသအလီၤနသး-တၢ်ဟ့ၣ်ကွၢ်တဖၣ်လၢနကသ့ကွၢ်ဆၢမံၤဒီးပျလံာ်ပျလိတၢ်လၢအဟးဂ့ၢ်တဖၣ်အဂီၢ်

နမ့ၢ်ဆိမိၣ်လၢပျလံာ်လိတၢ်ဖိလၢအဟးဂ့ၢ်တဖၣ်ဒိတကျိၣ်န့ၣ်တြိလံာ်န့ၣ်တဘၣ်အိးထီၣ်န့ၢ်အီၤတဂ့ၤ.

နမ့ၢ်ကတီၢ်တၢ်ဒီးအီၤန့ၣ်,မၤအဝဲသ့ၣ်က့ၤကွၢ်တကျိၣ်,အဝဲသ့ၣ်မ့ၢ်တကျိၣ်ဘၣ်န့ၣ်,မ့ၢ်အမၤကမ့ၢ်တၢ်သိၣ်တၢ်သီၣ်န့ၣ်လီၤ.

ဂ့ၢ်လီၢ်တၢ်လၢကမၤန့ၢ်န့ၢ်တဖၣ်လၢအပျ.ဘၣ်ဝဲန့ၣ်တကျိၣ်,အပျ.ကဒိၣ်န့ၢ်ဒီးအန့ၣ်တကျိၣ်ဖဲအမၤဝဲဝဲအခါန့ၣ်လီၤ.

နမ့ၢ်အဲၣ်ဒီးမၤပျဟဲမၤန့ၢ်န့ၢ်ဟံာ်ပီၤတၢ်မၤတဖၣ်န့ၣ်:

- ဟးလုၤယုသ့ၣ်ညါထီၣ်သတြိအလုၢ်အပျ.လၢကကြးဒီးန့ၣ်
- မၤထံပျပနံးကတၢ်ဖိလၢကဟ့ၣ်ထီၣ်ဆိတၢ်လီၤလၢအလုၢ်အပျ.လၢတၢ်ကွဲးလီၤဖျိထီၣ်တဖၣ်တကျိၣ်
- သံကွၢ်အဝဲသ့ၣ်တၢ်ဆးကျိးအဂီၢ်လီၤတၢ်လီၤဆးလၢပျလၢအမၤတၢ်လံာ်တဖၣ်,ဒ်သိးနကယုသ့ၣ်ညါအဂ့ၢ်အ
ကျိၣ်ကသ့အဂီၢ်
- နမ့ၢ်တအိၣ်ကတီၢ်ဟံာ်နသးဒီးဘၣ်န့ၣ်တဘၣ်ဆးလီၤနမံၤလၢနကမၤလံာ်ပံးယၢ်အဂီၢ်တဂ့ၤ

- သံကွပ်ပျားကတော်ဖိတကအံ့အမံ့အသည့်လျာပျားဒီးအတော်ဆဲးလီမံသည့်မှတမုာ်လဲစုးလံာ်ဟ့ၣ်ခွဲးမုာ်မုာ်နီၣ်နီၣ်(မုာ်အိၣ်သာပျာ) ဒ်သိးနကသ့သမံသမိးဘၣ်အီလါအတော်မခီဖနံာ်တၢ်ဟ့ၣ်စိဟ့ၣ်ကမိအလီၢ်ကသ့ဝဲအဂီၢ်
- သံကွပ်အမုာ်ကျိဝဲကွာ်တၢ်မနီၣ်ဂံၢ်.ဒ်သိးနကသ့ဆဲးကျိးအတော်မလီၢ်လါနကသ့ညါလီၢ်တၢ်လျာပျားကတော်ဖိတကအံ့မတၢ် လါအဝဲသ့ၣ်အိၣ်သာပျာတၢ်စ့ၢ်အဂီၢ်

လီၤဆီၣ်တၢ်ဖဲတၢ်တတးတနါအိၣ်ထီၣ်ဝံအလီၢ်ခံ.ပလီၢ်နသးလါပျာတကလၢလၢကဟဲဝဲလံာ်နုၤလါကမန့ၢ်နတၢ်မလါ
 ‘တနံၤအံၤခါအတီၢ်ပျာ’ လါကဘျီန့ၢ်နတၢ်မလါကဒီးန့ၢ်စ့ဒီဘျီအဂီၢ်လီၤ.
 လါကဒီးန့ၢ်တၢ်ဟ့ၣ်ကူၣ်လါတၢ်တတးတနါအိၣ်ထီၣ်ဝံအလီၢ်ခံအဂီၢ်.ကွၢ်ဘၣ်ပတၢ်ဟ့ၣ်ကူၣ်လါတၢ်တတးတနါအိၣ်ထီၣ်အလီၢ်
Advice in a disaster လါအဲကလံးကျိၣ်အကဘျီပတက့ၢ်.

တၢ်ဟံးဂ့ၢ်ဝီထီၣ်ဒါပျာလံာ်ပျာလီၢ်တၢ်ဖိလါအဟးဂ့ၢ်ဝီဒ်အံၤတဖၣ်အဖီခိၣ်

လါကမၤစုၤပျာဒ်သိးပကသ့ဟ့ၣ်ပလီၢ်နပျာတတဖၣ်လါပျာပနံးကတၢ်ဖိလါတတီတလီၤဒ်သိးအံၤအဂီၢ်.
 ဝံသးစုၤကွဲးန့ၢ်လီၢ်တၢ်ဘျးဝဲအကဘျီလါတၢ်ရ.တံၤသကိးတၢ်ရလီၤအလီၢ်ဒီးကညီကျိၣ်
 အတၢ်ကူၣ်လီၢ်အိၣ်သကိးအလီၢ်န့ၢ်တက့ၢ်.နမ့ၢ်သ့ညါပျာလံာ်ပျာလီၢ်တၢ်ဖိလါအဟးဂ့ၢ်ဝီဒ်အံၤဖဲနလီၢ်ကဝီအပူၤမုာ်အိၣ်တကၤသါပျာ:

- မနီၣ်မလါတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၣ်တဖၣ်တသ့ဝဲအသ့ကတၢ်.ဒ်သိးအဝဲသ့ၣ်အမံ့အသည့်ဒီးအသိလ့ၣ်နီၣ်ဂံၢ်
- ဆဲးကျိးထံလီၢ်ကီၢ်ပျာပျာလံာ်ပျာလီၢ်တၢ်ဖိလါအဟးဂ့ၢ်ဝီဒ်အံၤတဖၣ်အတၢ်ဆဲးကျိးလီၤကျိၣ်ခိၣ်သ့ၣ်ဖဲ (1300 133 408) စးထီၣ်ဂီၤ 8:30 ဒီးဟါ 5:00 မုာ်ဆၣ်တုၤမုာ်လုၤခါ(ထဲပဒိၣ်နံၤသဘျီတဖၣ်ခါ)
- တဲဖျါထီၣ်ဆူပူၤကီၢ်ဖဲနလီၢ်ကဝီအအိၣ်
- ပိာ်ထွဲးကါအီၤ Twitter ဆိၣ်လီၤ #stopconmen ဝံလူၤပိာ်ပခံဖဲ@consumervic လါနကသ့ညါတၢ်အိၣ်သးဖဲပျာလံာ်ပျာလီၢ်တၢ်ဖိလါအဟးဂ့ၢ်ဝီဒ်အံၤတၢ်ကွဲးဝဲတကီၢ်ခါတဖၣ်
- ကွဲးန့ၢ်လီၤဘၣ် National Travelling Con Men Facebook အကဘျီဖဲ facebook.com/StopTravellingConMen တက့ၢ်.